

Sygn. akt IV Ca 535/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny-Odwoławczy

W składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Waclaw Banasik

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 września 2015 r. w P.

sprawy z powództwa (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w Ż.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 13 kwietnia 2015 r.

sygn. akt I C 501/14 upr.

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej żądania zapłaty kwoty 2.765,08 zł i w tym zakresie umarza postępowanie,
2. co do pozostałej części roszczenia zmienia zaskarżony wyrok i zasądza od M. K. na rzecz (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w Ż. kwotę 181,62 (sto osiemdziesiąt jeden i 62/100)złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lipca 2014 r.
3. oddala apelację w pozostałej części,
4. zasądza od M. K. na rzecz (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w Ż. kwotę 807,96 (osiemset siedem i 96/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

IV Ca 535/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 29 listopada 2013 roku powód (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w Ż. domagała się zasądzenia od pozwanego M. K. kwoty 2.946,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 listopada 2013 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że pozwany jest właścicielem lokalu mieszkalnego oznaczonego numerem (...), położonego w Ż., przy ulicy (...), który pozostaje w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż.. Pozwany od 1 stycznia 2013 roku do 30 października 2013 roku nie uiścił na rzecz powoda żadnej kwoty tytułem czynszu. Na sumę zaległości składa się należność główna w kwocie 2.765,08 zł oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 181,62 zł,

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 3 lutego 2014 roku w sprawie VI Nc-e (...) Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, a następnie postanowieniem z dnia 17 czerwca 2014 roku uchylił w całości powyższy nakaz zapłaty i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Żyrardowie do rozpoznania.

Pozwany M. K. na termin rozprawy nie stawiał się i nie zajął żadnego stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy w Żyrardowie wyrokiem zaocznym z dnia 13 kwietnia 2015 r. w sprawie I C 501/14 upr powództwo oddalił. Podstawą takiego rozstrzygnięcia było nieudowodnienie przez powoda podstaw swego żądania.

Z rozważań Sądu I instancji wynika, że w aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dowodu, który potwierdzałby zasadność i wysokość dochodzonego od pozwanego roszczenia. Tymczasem to na stronie powodowej, stosownie do treści art. 6 k.c., ciążył obowiązek udowodnienia wskazanych wyżej okoliczności.

Z akt sprawy w ogóle nie wynika, aby pozwany był właścicielem lokalu mieszkalnego oznaczonego numerem (...), położonego w Ż., przy ulicy (...), który jak twierdzi powód pozostaje w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż.. Nie wynika również, aby pozwany z tego tytułu zobowiązany był do uiszczenia na rzecz powoda kwoty, o której mowa w pozwie. Powodowa spółdzielnia nie przedstawiła żadnego dokumentu z którego wynikałoby, że dochodzona pozwem kwota stanowi koszty związane z eksploatacją i utrzymaniem lokalu pozwanego. Uniemożliwia to dokonanie weryfikacji zarówno zasadności, jak również wysokości kwoty żądanej od pozwanego.

Niestawiennictwo pozwanego na posiedzenie wyznaczone na rozprawę, które umożliwia wydanie zaocznego nie może zdaniem Sądu Rejonowego przemawiać za wydaniem wyroku zgodnego z żądaniem powoda. Z mocy art. 339 § 2 k.p.c. – razie wydania wyroku zaocznego przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przepis ten przewiduje domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy. Oznacza to, że sąd wydając wyrok zaoczny nie dokonuje weryfikacji prawdziwości twierdzeń o faktach przytoczonych przez powoda, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W takim wypadku postępowanie dowodowe powinno być przeprowadzone, choć w istocie będzie się ono ograniczało jedynie do dowodów zawnioskowanych przez powoda i ewentualnie dopuszczonych przez sąd z urzędu. Powołanie w pozwie dowodów z dokumentów, które nie zostały przedłożone, wyklucza z góry wydanie wyroku zaocznego bez uprzedniego przeprowadzenia dowodów z tychże dokumentów, wyrok zaoczny wydany w takich okolicznościach naruszałby bowiem przepis art. 339 § 2 k.p.c.

Apelację od tego wyroku złożyła powódka (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w Ż.. Zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów postępowania wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa i zasądzenie kwoty 181,62 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od należności głównej dochodzonej pozwem z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu (wskazując w uzasadnieniu apelacji, że jest nim dzień 18 lipca 2014 r.), zasądzenie kosztów procesu, cofając równocześnie pozew w pozostałej części wobec zapłaty przez pozwanego należności głównej w dniu 17 grudnia 2014 r.; ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona. Oddalając powództwo Sąd Rejonowy naruszył przepisy prawa procesowego regulujące podstawy wydania wyroku zaocznego. Jest zasadą, że przy wyrokowaniu zaocznym swoje przekonanie o zasadności powództwa sąd I instancji - zgodnie z treścią art. 339 § 2 k.p.c. - opiera na domniemaniu prawdziwości twierdzeń powoda, pod warunkiem że nie budzą one uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy. W razie więc jakiegokolwiek wątpliwości w tym zakresie sąd obowiązany jest przeprowadzić postępowanie dowodowe z urzędu i wydać wyrok zaoczny oparty na wynikach postępowania dowodowego, wyrok bowiem zaoczny, jak każdy wyrok, powinien być zgodny z prawdą. Wątpliwości te winny się jednak zrodzić przy samej analizie twierdzeń pozwu, przed przeprowadzeniem postępowania pozwu. Powodować je mogą zatem nielogiczności, sprzeczności, nieprawdopodobność twierdzeń pozwu, a nie brak przedstawienia dowodów potwierdzających okoliczności faktyczne roszczenia. Gramatyczna wykładnia i cel przepisu prowadzą do nie budzącego wątpliwości wniosku, że przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje oczywiście w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jednak postępowanie dowodowe. Jeżeli

więc jego działanie nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, sąd rozpoznający sprawę w warunkach zaoczności obowiązany jest zawsze rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie jego żądania. W tym zakresie również brak jest podstaw do kwestionowania istnienia stosownych przepisów prawa materialnego, pozwalających na uwzględnienie powództwa przy wystąpieniu okoliczności faktycznych wskazanych w pozwie.

Nawet Sąd I instancji nie twierdzi, że twierdzenia pozwu były na tyle nielogiczne i nieznajdujące akceptacji w obowiązującym porządku prawnym, by nie mogły zostać uwzględnione - jako niezakwestionowane - w warunkach wyroku zaocznego. Wątpliwości Sądu Rejonowego dotyczyły wyłącznie nieudowodnienia żądania, a nie jego „uzasadnionych wątpliwości” w rozumieniu art. 339 § 2 k.p.c., a nie są to kwestie tożsame. Tymczasem wyrok zaoczny rządzi się swoistymi prawami. Troska o prawdę materialną musi ustąpić przewidzianym za bierność sankcjom w postaci przyjęcia za prawdziwe twierdzeń zawartych w pozwie. Potwierdzeniem prawdziwości okoliczności wskazanych w pozwie jest również zapłata przez pozwanego w toku procesu przed Sadem I instancji długu głównego.

Ponieważ w apelacji powód cofnął pozew w części obejmującej żądanie zapłaty należności głównej, a żądanie to dotyczyło, zgodnie z wyliczeniem zawartym w uzasadnieniu pozwu, kwoty 2.765,08 zł. to Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. uchylił w tej części zaskarżony wyrok i postępowanie w tym zakresie umorzył.

Co do żądania zasądzenia skapitalizowanych odsetek ustawowych Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i zasądził dochodzoną pozwem należność z tego tytułu, a więc wskazaną w pozwie kwotę 181,62 zł. z ustaleniem początkowej daty płatności odsetek od tej kwoty od dnia wskazanego w uzasadnieniu apelacji. Żądanie zasądzenia wyższej kwoty nie było uzasadnione, wobec treści art. 383 k.p.c. Dlatego w zakresie żądania zasądzenia kwoty wyższej apelację oddalono na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania za obie instancje orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. – uznając, że powód w całości wygrał sprawę.